

Hétfői

Friss Újság

Felelős szerkesztő:

Dr. Gara

(független politikai hetilap)

Telefon 304. Szerkesztőség
és kiadóhivatal Strada Mihai
Viteazu! (v. Rákóczi-u.) 16. sz.

A nagy panama

Bukaresztben hatalmas panama szállait bogozza a vizsgálóbíró. Magasállású, előkelő személyek büntetőtörvénykönyvébe ütköző dolgokat követtek el, megkárosítottak egész csomó embert, közokirathamisításokat követtek el, illetéktelen haszonhoz jutottak. Most rájuk csapott a törvény kemény keze és a bűnösök tekintet nélkül előkelő személyükre és befolyásukra, odakerültek, ahová a kenyértolvaj, a gyilkos, a kis bűnös: a börtönbe. A törvény egyformán kötelező mindenkire s nem képezhet kivételt sem kicsiny, sem nagy.

Az ország közvéleménye valahogy fellellezik most, mikor látja, hogy a kormány páratlan eréllyel kezeli az ügyet és nem görbit semmi akadályt a vizsgálát utjába. Megnyugtató érzés az, amikor az egyszerű polgár látja, hogy büntetlenséget nem élvezhet senki sem, mikor tudomására adják, hogy ügyész, vizsgálóbíró, rendőr és csendőr csakugy felelősségre vonja a miniszter felelőré, mint akár melyik kis bűnös. Bratlanu miniszterelnök erőlyes gesztussal kijelenti, hogy a bűnösök bűnhődjenek, tekintet nélkül arra, hogy ezek hiveiből kerülnek-e ki, vagy pedig az ő politikájától távol álló személyek. Ez a tény formálisan beharangozja az oly annyira óhajtott konszolidációnak. A tisztogatás nagy munkájának el kellett már kezdődnie, mert az állam csak úgy tud fennmaradni, ha megőrzi a közélet tisztaságát és mindazokat, akik panamával, csalással, lopással, sikkasztással és visszaéléssel a jogrend és a konszolidáció ellen törnek, ártalmatlanná teszi. Az ország megrendült bizalma most ismét visszatér. Nem a panama felfedezése hozza vissza a bizalmat, mert hiszen bűnösök mindig és minden országban vannak, hanem az, hogy elérkeztünk már oda, hogy le lehet tartóztatni egy miniszter fivérét, egy magasállású tábornokot és hogy távoznia kell az államtitkárnak is. Eddig az ilyen magasállású személyek szentek és sérthetetlenek voltak és az egyszerű nép szemében úgy tündek fel, mint akikhez még

csak hozzányúlni sem szabad. Most azonban kiderült, hogy még ilyen magas pozícióban is tévedhetnek az emberek és még ilyen magas pozícióban is felelősségre lehet őket vonni a tévedésért.

A bűnösök felelősségre vonása azonban csak kezdet, a nagy folytatást még várjuk. Az ország konszolidációja és jövője függ a közélet meg-

tisztításától és akarva nem akarva oda kell ültetni a vádlottakat a vádlottak padjára. Az első igaz gesztust most volt alkalmunk látni. Várjuk a folytatást.

Figyeljük csak: a kezdet kezdetén a lej 297 Zürichben. A tisztogatásnak addig kell menni, amíg a lej eléri a cseh-szlovák koronát...

Elkeseredett küzdelem lesz a német választásokon

A választás napja: december hét.

(Berlin, okt. 26. — Saját tud. táv.) A marx-kormány nem mondott le. A német köztársasági elnök ragaszkodott ahhoz, hogy a Marx-kormány a helyen maradjon, főleg azért, hogy így a külpolitikai hanyodalmak elkerültesse.

A porosz parlament azt kívánták, hogy a porosz parlamentet is oszlassák fel, mire az elnök a porosz országgyűlési választásokat a birodalmi választásokkal együtt december hó hetedikére tűzte ki.

A német kormány választási felhívásában rámutatott azokra a sikerekre, amelyeket a kormány a londoni paktum

megkötésével elért. Felhívta a német népet, hogy a maga jól felfogott érdekében támogassa a kormányt és zárja ki a jövő birodalmi ülésből a radikális elemeket.

A választási harcok egyik legjelentősebb momentum, hogy a német nemzetiek és a fajvédők szövetsége léptek egymással, s elhatározták, hogy egymás ellen nem jelölnek és egymást támogatják a választásokon. A választások rendkívül hevesnek ígérkeznek, mert a német nemzetiek kijelentették, hogy mindenre és mindenkire való tekintet nélkül fognak harcolni.

Táviratok

Új népvándorlás

indult meg közvetlen szomszédságunkban. Négy millió ember cserél országot és kenyeret. A görögországi törököket kicserélik a törökországi görögökre. A kicserélési akció már megkezdődött.

Az angol választási harcok.

A jelölésre kitűzött határidő leletével 33 kerületben nem jelentettek be ellenjelöltet, aminek következtében az egyedüli jelölteket megválasztottnak nyilvánították. Ezek között van 16 konzervatív, 10 munkáspárti, 6 liberális és 1 ir-nemzeti. A választási harc igen heves. A munkáspártinak 530 jelölje küzd azért, hogy a polgári pártok mandátumait elnyerjék. A hangulat a munkásság körében nagyon bizakodó.

Newyork diszpóltettek a Z. R. III. hósei.

(Berlin, október 26.) Az Északamerikai Egyesült Államokban valóságos ünneplésben részesítik mindenütt a Z. R. III. személyzetét. Az ünnepléseket most Newyork városa azzal telőzi be, hogy dr. Eckenertet, a légihajó kapitányát és egész legénységét a város diszpólgárainak választotta meg.

Külön bejáratu (butorozott) hónapos

szoba
a piac közelében
kiadó.

Ugyanott egy nagyobb méretű vaskályha eladó.
Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

KLEIN

cipőáruház

Plata Bratlanu (Deák-tér) 6
(Gimn. cukrázda mellett)

FIGYELEM!

Tulhalmozott raktárainkat csökkenteni óhajjuk, ennek folytán elhatároztuk, hogy raktárunkból

500

pár cipőt 20, 30 és 40% engedménnyel a vevői özőnség rendelkezésére bocsájítunk

Ezen nagy árengedmény csakis 8 napig tart és pedig az alatt jelzett időben:

27, 28-án, hétfőn, kedden

Női Luxus cipők 900 és 800 Leu helyett 450-600-ig

29, 30-án, szerd., csütörtök

Férfi Gumitalpu cipők 1400 és 1300 leu helyett 850-1100 Leig. Férfi Box és Chewró cipők 650 Leu helyett 450 Lei. Női egész és fél cipők 700 leu helyett 450 Lei. Női kivágott és Spanglis cipők 500 Lei helyett 280-350-ig

31-én, pénteken

Fiú és gyermek cipők: Fekete Box 20-25 számig 280 L helyett 150-180-ig. Fekete Box 26-30 számig 340 L helyett 200-220-ig. Fekete Box 30-34 számig 450 L helyett 280-330-ig.

November 3-án, 4-én, 5-én

Férfi, Női, Fiú és Leány barna Bagaria cipők ugyancsak a fent jelzett 30-50% kedvezményes árengedménnyel lesznek elárulva.

Saját érdeke mindenkinek

hogy ezen kedvező vásárlási alkalmat el ne mulassza. Ezen árainkat csak a jelzett napokon tartjuk fenn. Tisztelettel KLEIN cipőáruház, Plata Bratlanu 6. (Gimn. cukrázda mellett)

„Hogy az eget hogy a földdel összekössem“...

Lőrinczy Sándor költő és szobafestő tragédiája — Hetvenkilenc éves korában istállóban került, ahol fantasztikus világrendről és fantasztikus követelésekről álmodik.

Az ősz költő illedelmesen „jó napot“ köszöntött, az asztalomhoz lépett és így szólt:
— Lőrinczy Sándor vagyok szobafestő és költő. Ime ezek a költeményeim és ezek az adósaim...

— Micsodák, Lőrinczy bácsi, adósai? Talán hitelezői?
— Nem kérem, adósaim, szerkesztő ur, jól mondtam én kérem alázattal...

— No, tisztesség ne essék, Sándor bácsi, furcsa egy költő maga. Ki a fene látott olyan poétát, akinek adósai vannak? Jóravaló költő csakis mint hitelező szerepelhet kereskedelmi ügyletekben.

Sándor bácsi nem vette zokon a hirtelen kritikámat, nagy bizalommal biztatott:

— Tessék csak olvasni!
— Melyiket Sándor bá' a költeményeket, vagy a követeléseket?

— Mind a kettőt, kérem alázattal...

Hozzáfogtam tehát a két írásmű tanulmányozásához. A szépirodalmi csomag legtegyében ezt a verset olvastam:

Vagyok én a világ felett
A magasban lebegek
A magasban lebegek én
A csillagos ég az anyém
Onnan nézek le a földre
Földről a csillagos égre
Hogy az eget hogy a földdel
Összekössem, egy legyen
Egy legyen a föld az eggel
Egy a föld az éggekkel
Hogy az égnek a törvénye
Hogy jöjjön el már a földre
Olyan legyen ez a világ
Ép olyan, amint a menyország!

És forgatom az ősz Lőrinczy Sándor költeményeit és látom, hogy nem érték nélkül valók. Ahogy Sándor bácsi felérzi, hogy a világ felett lebeg, ahogy elgondolja, hogy ma a földről az égre tekint és holnap, ha akarja megfordítva: az égről a földre néz le, — ez nagy, konvencióktól felszabadult, költői-segítől elrugaskodott gondolat. Ahogy azt mondja, hogy „egy legyen a föld az éggekkel“ — ez a legtisztább, legnagyobb-szerűbb pacifizmus...

— Sándor bácsi, maga költő, — tudja?!

— Igen kérem, de csak télen. Nyáron szobafestő...

Elővettem a közgazdasági csomagot. Furcsa írás — mondhatom. Szórol-szóra így szól:

Jegyzék azon károkról, melyeket Lőrinczy Sándornak okoztak:

Lőrinczy János 3300, 1978. Hulsár János 1000, 1878, Tóth Gábor 20-000, 1898. Nagy Ambrus 20-000, 1882. Val-

kóczyné 100, 1902. Balog Lajos 310, 1920. Vánk Péter 1000, 1922. Klein Mihály 300, 1912. Heiteier Pál 800, 1888, Litecky Endre 1000, 1902. Mannus József 20-000, 1919. Toppa János 20-000, 1920. Eötvös Dániel 100, 1903. Szász András 1000, 1920. Pápai Endréné 100, Nagy Sándorné 3000, 1923. László András 28-000, Kövesdnyé 500, Páncslné 1000. Összesen 125-400.

Ehez az íráshoz egy kis kommentár szükséges. A nevek előtt levő számok a követelés keletkezésének az évszámai. A nevek — természetesen a hitelezők nevei, az utánok következők számok a követelések összegei a mai lej értékben valorizálva.

— No, Sándor bácsi, vegyük csak sorra, hogy keletkeztek ezek a követelések: Lőrinczy János miért tartozik magának még 1878-ból 3300 lejtel?

— Ugy volt az kérem: Lőrinczy János az apám volt. Én fiatalkoromban el akartam menni hazulról, ő munkába fogott és otthon tartott. Ezért ígért nekem havonta ötven pengőt. Én az azt összeget számítottam át lejre, amit csak ígért, de soha meg nem adott. Az a baj, hogy ma nagyon alacsonyon áll a magyar korona — azért csak háromezer lej.

— Látja, látja Sándor bácsi, a költőt még az ég is huzza. — Lássuk csak a többi követeléseit, — hátha azok jobbak.

Sorra mondja a követelések történetét.

Kulcsár János 1878-ban egy kabátját szakította el: az a mai árak szerint legalább is ezer lej. Litteczky Endre festőművésznek odaadta egy pár költeményét — nem adná huszezer lejért, — de csak annyit kér kárpótlásul. Topa Jánosnak odaadta a „A nagyvilág Tükrét“ — az is megértestvérek között huszezer lejt. Kövesdnyének egy meszelőt adott oda — nem számít érte csak ötszáz lejt (ugy látszik a szobafestőseget mégis kevesebbre becsüli, mint a költészetet: derék dolog!) És így tovább. Ezeket a követeléseket akarja perelni. Ügyvéd-től-ügyvédhez járt — hiába, most eljött hozzám, tegyem ki az újságba — hátha lesz eredmény.

— Tudja mit, János bácsi? — a költeményei sokkal jobbak, mint a követelése. A követeléseit behajtását nem vállalom, de a költeményei közül egyet válllok. Leközlöm és kap érte tiszteletdíj fejében husz pengő lejt. Jó lesz?

— Így is jó lesz szerkesztő ur — majd hozok én minden héten egyet keltőt — jutányosan megszámítom...

Ennek a történetnek, amely jó szórakozás lesz azoknak, akik meleg szobában, kényelmes karosszékekben olvassák, van ám egy nagyon szomorú lapja: Lőrinczy Sándor 79 éves szobafestő és költő késő öregségére mindenkitől elha-

gyottan a Zrinyi utca 24. számú házban,

egy istállóban lakik.

Ha itt találja a kegyetlen tél, bizonyára elpusztul szegény, aki az istállóban álmodja el, hogy:

„Olyan legyen ez a világ
Ép olyan, mint a menyország“

Ez a világ ma olyan, mint a pokol: egy szerencsétlen öregember munkás élete végén egy istállóba kerül és a nélkülözés lázában fantasztikus követelésekről és fantasztikus világrendről álmodozik... Hányszor kell még addig istállóban megszületni, amíg majd senkinek sem kell istállóban meghalni! [g. e.]

Menjünk el a bálba Délamerikába...

A buenos-airesi magyarság kulturális élete.
Egy meghívó, amely Satmarra érkezett.

A sok borzalmas hír mellé, amelyek a Délamerikába kivándoroltak sorsáról érkeznek, tegnap egy kedves kellemes megemlékezést hozott a posta. Béli meghívót kaptunk Buenos-Airesből, bizonyára nem azért, hogy elmenjünk a „táncmulatsággal egybekötött színelőadásra“, hanem csak egy figyelemből, megemlékezésből meg azért is, hogy leközlöljük. Meg is tesszük nagyon szívesen, ime:

MEGHÍVÓ

A Délamerikai Magyar Kör
1. év szeptember hó 6-án szombaton
este fél 9 órakor
a Palon Teatro „Pro Schola,
[Independencia 2540]
helységében
TÁNCMULATSÁGGAL
egybekötött
SZÍNELŐADÁS- rendez

A meghívó tulsó oldalán a műsor van, amely jelzi, hogy a „Debrecenbe kéne menni“ c. operett kerül előadásra. Érdekes lesz talán, ha közöljük a szereplő személyeket: Kiss Ferenc, Flegó Zsófi, Natray Lajos, Szemek Albert, M. Miskolczy Rózi, L. Benes Szélin, Molnár József, Walter Mária, László László, Várady Ferencné, Herczeg Jarika, Ivankovits Kálmán, Blum Ádám.

Végre valami megnvugtatóbb és a sok délamerikai rémes hír után. Ugy látjuk ott sem egyformán rossz sorsban élnek az emberek. A meghívót Havas Jenő küldte, a Victoria kávéház volt bérloje, aki két évvel ezelőtt ment ki Délamerikába.

Mükedvelők, akik művészeknek is beválnak.

A „Három a kis lány“ pomdás sikere a Karitászmükedvelő előadásában.

Nem tudjuk, kinek a javára könyveljük el az eredményt: Szabadkay József mesteri rendezésének, vagy a szereplők nagy buzgalmanak tulajdonítható-e az a páratlan felkészültség, amellyel a „Karitászmükedvelő gárdája szombaton este színpadra hozta a „Három a kis lány“ c. bűbajos operettét. Mindenekföltre annak a véletlennek tudjuk be a nagy sikert, hogy a mükedvelő gárdának kivételes tehetségű kész kiforrott színészei vannak. Eötvös Aladárnál kellemesebb játéku, jobb hangu bonvivánt a városi színháznál sem akarhatunk — Lénárd Margit és Szeráfin Jolán úgy ahogy tegnap láttuk őket, elsőrangú operettársulatok favorit művésznői lehetnének Jakab Bözsi és Györke Ella — ismét csak azt mondhattuk, kész, kiforrott művésznők. A kis Tóth Anni

is nagyon ügyes volt. Krémer Lajos, Mester Tibor, Roós Gábor, Német József, Weghoffer Miklós, Lukácsovits S., Gerényi Pál, Lovas Károly, Lózsánszky Ferike, Székely Ilus Lukácsovits Annuska, Székely Jolán, Czefő Böske és Varga János mind, mind, nagyon tapsraérették, ügyesek voltak. Viszontláttuk a színpadon néhány év előtti kedvenc színésznőket, Sztankóczy Istvánt, akit olyan sok szeretettel fogadott a közönség, mint valamikor régen, amikor még hivatalból énekelte a deszkákon. Sztankóczy Pista Lénárd Margittal, Szabadkay József Szeráfin Jolánnal Eötvös Aladár Lénárd Margittal kerültek össze a színpadon egy-egy jelenésre — el kellett dobni a mükedvelők számára feltett „elnéző öklárét“ — komoly hivatásos színészek játszottak, igazi komoly sikerrel.

Mielőtt szükségletét beszerezné
okvetlenül tekintse

KLEIN ELEK

dusan felszerelt posztó és
szövetáru raktárát

hol legolcsóbban vehet téli kabát, raglán és öllöny szövetet, Velurek tükrös posztók, női costum szövetek, vásznak barketek gyári árakban. Tisztviselők és munkások 10 százalék kedvezményben részesülnek. Városi bérpalota

A Reinitz ügyből kinőtt híres emberek.

Epigonok és epizódok a nagy bűnügyből. L. ur kariert csinált. Az egyik özvegy odaadta a fényképét egy közvetítőnek. A kis Nussbecher ünnepnapon is kiautózik a Bankóba, mert fényképezés lesz. „A kis doktor megfigyel”.

A másfél esztendő Reinitz-ügy kapcsán nagyon sok névvel ismerkedtünk meg a rengeteg újságközleményből, amelyek ezt a világhíressé vált bűnpert ezerféle variációban kitergették. Ezek a nevek annyira közismertek lettek, hogy nem lesznek érdektelenek azok a megfigyelések, amelyek alább következnének azokról, akik a Reinitz per forgatagában felszínre kerültek. Az eltűntek hozzátartozói, a bűnper hivatalos és magánnyomozói, ügyvédek, újságírók, tanúk és tanuskodni akarók, mindenki, aki közel férközött az ügyhöz — kapott egy kis kóstólót a hírességből. A fő-híres: Reinitz Jakab mellett egy egész sereg mellék-híres ember nőtt ki az ismeretlenségéből. tartsunk csak ezek között egy kis seregszemlét érdekes lélektani megfigyelések adódhatnak.

Autó áll a satmari törvényszék előtt Reinitzet várják, akit Kassára szállítanak. Az autó körül egy jól öltözött fiatalember sűrűlödik. Az ügyész, a vizsgálóbírósi küldött, Reinitz Jakab, a börtönőr, a detektív megtöltik az autót, amelybe a helyi lap szerkesztője is alig fér már el. Az autó indulásra készen, a fiatalember méltatlankodva kérdi.

— Hát én hol ülök?
— Maga fiam? Talán majd a kávéházban.

— De kérem ez nem járja. hát én nem leszek ott az átadásnál?

És alig lehet lecsendesíteni. Végre is belenyugszik, hogy nem fér el az autóbá, de talál más megoldást: hozat egy privát autót és azzal megy Halmiba. Staffáznak maga mellé veszi az ügyvédet, aki e Reinitz károsultakat képviseli.

Emlékszem erre a fiatal emberre abból az időből, amikor a Reinitz-ügy meginnult: L. ur, az egyik áldozat fivére. Nagyon szegény külsejű, jóra való viselkedésű böcher gyerek volt. Azóta nagyon sakat járt hivatalokba, ügyészekkel, bírósákkal, ügyvédekkel kezelt, fontos személyiség lett belőle — ha Csehszlovákiában ment, vamá, hivatalos fórumokon kivételes bánásmódban részesült, a nevét hónapokon keresztül olvasta a lapokban, újságírók meginterjuválták — szóval híres ember lett. Ennek megfelelően öltözködik és viselkedik most már: azt mondják jó partiet csinál, szóval, ahogy mondani szokták: „gemachter Mensch” — Foglalkozása — az amit fenntebb körülírtam.

Leichterné és Grósné, a

két szerencsétlen özvegyaszony városról-városra országrol-országra jár a Reinitz-ügyben. Most Kassán vannak. Családjaikat egész árván otthon hagyják és futnak a bűnügy nyomában — szenvednek és — szenvednek. Keresik az urukat és keresik a pénzt, amit Reinitz elrabolt. Grósné meghízott egy kicsit, amióta utoljára láttam. Ilyeneket mond

— Én vagyok az igazi szerencsétlen özvegy, meg Leichterné asszony. Mi ketten. Szukkné? Az nem özvegy. Az odaadta már a fényképét egy közvetítőnek! Ugy-e, Leichterné asszony?

Leichterné bólint: bizony! Aztán a felől érdekli, hogy abból a hatvankétezer csehszlovák, amit most annak az ungvári bankárnak kell megfizetni, aki Reinitznek szívességből egy apokrif igazolványt adott — fog-e ő is kapni.

Nussbecher ügyes kis embernek látszik. Vallásos zsidó,

aki kieszközölte a rabbinál, hogy sátorosünnepén autón kijöjjen a Bankó erdőbe. Nem is lehet rossz néven venni tőle: olyan sok nép áll az uccán és fényképfelvétel is lesz. . .

Érdekes, hogy ezekkel a szerencsétlenekkel, akiknek a hozzátartozóik lopott aranyért, hamis pénzért mentek el az erdei utakra — ma úgy beszél mindenki, mintha imádkozás közben rabolták volna ki és ölték volna meg a hozzátartozóikat.

A bankói erdőben öt autón harmincketten mentünk. Az ucca két oldalán óriási tömeg. Figyeltem az autókban ülőket: mindenki felvette az obligát sherlockholmesi arckifejezést.

A bankói-ut után Pongrácz dr. rendőrtanácsos este magához kérette az újságírókat, amint mondta azért, hogy a nap eseményeinek az eredményét lezárják. A megbeszélést igen komolyan „an-

kétnek” nevezte és az újságírók is így adták tovább: „este ankét”. Az ankétan aztán nem igen beszéltünk meg semmit. Megállapítottuk, hogy Reinitz Jakab „psichiopatikus jelenség”!

Az ankét előtt Reinitzot a hozzátartozók gyűrték egy kicsit az előszobában. Szitkok, vádak — Reinitz hallgat. Egy zömök, szelidképű fiatalember figyel a jelenetet. Nem is vettem volna talán észre, ha valaki meg nem szólítja.

— Hogy van, hogy van doktor ur? Mit csinál, mit csinál?

— Tanulmányozok egy kicsikét. . .

— Nos és?

— Hát psichiopatikus, kérem.

Es mosolygott hozzá olyan kis diadalmaskodó mosollyal és nyelt egyet, mint aki nagyon el van fogódva és megvan hatva magától.

És sok van ilyen, rengeteg. Aki a Reinitz ügy közelébe férközött, mindenki híres embernek képzelet magát — és annak megfelelően pózol.

Victoria kávéház a legkellemesebb szórakozó hely, hol minden este Szirmait kintő zenekara muzsikál.

A Vaitoianu-féle utlevélpanama satmari vonatkozásai.

Letartóztatott utlevélcsalók. Nyomozás Szatmármegye és Bukarest között.

(—, okt. 26.) A bukaresti utlevélpanama nyomozások első, titokban tartott stádiumainak idejében letartóztatta a careii-marii (nagykárolyi) rendőrség Székely Károly utlevélcsalót, aki az egyik szálloda folyosóján bizalmasan tárgyalt egy elegáns, gyanús kinézésű emberrel és egy fiatal parasztfiúval.

Székely Károly és a vele levő elegáns ur, Andrei Iosifescu méltatlankodtak a letartóztatás miatt, a parasztfiú azonban bevallotta, hogy katonaszökevény és Székely azt ígérte neki, hogy 250 dollárért hamis utlevéllel kiszökíti Amerikába. Bemutatta neki társát is Andrei Iosifescu volt belügyminiszteri hivatalnokot.

A rendőrség megmotozta Székelyt és Iosifescut

különböző nevekre kiállított utleveleket és irásokat találtak náluk.

Székely ekkor azt vallotta, hogy a katonaszökevényről száz dollárt vett fel utlevele megszerzéséért és százötven dollárt kölcsönként tőle.

Székelyt már régen ismeri a megye rendőrsége. Nem régen szabadult ki a satmari ügyészség fogházából, hol különböző utlevélcsalásokért fésztesztendőt ült.

A rendőrség, aki Székelyék őrizetbevétele alkalmával már

tudott a bukaresti utlevélpanamáról, azonnal táviratozott Bukarestbe a belügyminisztériumba, honnan azt a választ kapta, hogy a három embert azonnal szállítsák a fővárosba.

Bukarestben a sziguranca folytatta a nyomozást és szenzációs adatok birtokába jutott. Kiderült, hogy

Székely Károly és Iosifescu belügyminiszteri hivatalnok már régen fog-

lalkoznak utlevélcsalásokkal és Iosifescu révén megszerezték az összeköttetést a nagy panama szervezőivel.

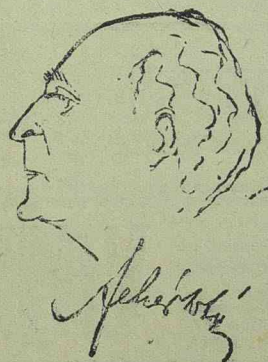
Ludescher Mártonnak mindössze csak annyi a bűne, hogy katonaszökevény és egy két társát igyekezett rávenni, hogy vele együtt, vele hasonló úton szökjenek. Átdadták a katonai hatóságoknak.

Székely és Iosifescu ügyben tovább folyik a nyomozás.

Fehér Artur satmari estéi

A legnagyobb magyar szavalóművész erdélyi körútján Satmarra érkezett.

Fehér Arthur színész, a budapesti Vígyszínház művésze, a legkitűnőbb



magyar szavaló és előadó, aki nem-

zethőzi viszonylatokban is az első közé tartozik. Szatmárra érkezik, ott egy-két estére. Azok, akik nem ismerik a szavalónak művészi és etikai értékét, esetleg közömbösek maradnak annak a kultúrmenynek hírére, amit Szatmár számára — de bármelyik nagy és nyugati város számára is — Fehér előadójaként jelent. Am azok, akik tudják azt, hogy a szavalás, mint modern megjelenítő eszköz, a legjelentősebb ut a színtétkus, teljes színpad felé, sőt mondhatni a néhány technikai effektuson kívül az egyetlen mód és eszköz az így leegyszerűsített színpad célja felé, bizonyára örömmel és kulturális szomjál fogadják Fehér Arturt, minden magyar szavalóművészek és előadók legnevesebbikét.

Fehér neve már a külföldi kultur-

